

Emíre Khidayer

Mestá Dekapolisu

Napísať tento článok ma vyprovokovala relácia „Nezabudnite si pas“, ktorú uverejnila STV1 v nedeľu 24.10.2004 o 10.45 hod. Tentokrát sa cestopisná relácia týkala Jordánska. Čo ma na nej zarazilo, bol fakt, že vo chvíľach, keď obrazovka ukazovala zábery ruín starovekého mesta Gerasa, slovenský komentár sebaisto hovoril o Jerichu. V skutočnosti malo zaznieť meno Džaraš, ktoré bolo skutočne počuť v anglickom origináli, bežiacom v pozadí. Z toho vyplynulo, že okrem toho, že slovenský preklad z angličtiny nebol správny, zdá sa, že nikto z odborníkov (arabistov, jazykovedcov, historikov) tieto populárno-náučné texty určené pre širokú verejnosť nekoriguje, pretože inak by sa v relácii nemohlo vyskytnúť aj zlé geografické, politické a zároveň historické zaradenie Jericha, ktoré sa v skutočnosti nachádza na palestínskych územiach. Džaraš sa naproti tomu nachádza v Jordánsku, teda v krajine, na ktorú sa relácia zamerala. Túto dezinformáciu zrejme spôsobila podobnosť názvu mesta Jericho s francúzskym prepisom názvu Džaraš - Jerach, ktorý sa príležitostne používa aj v anglických textoch. Okamžite ma zaujala historická nezrovnalosť. Začiatky Jericha sa datujú do obdobia pred 10 000 rokmi, považuje sa teda za jedno z najstarších miest na tejto planéte, čo dokazujú pozostatky nálezov neolitickej veže cca 8 000-7 000 rokov pred n. l. Hovorilo sa o dobre zachovaných pamiatkach tohto historického mesta „Jericha“, pričom, ak máme veriť Biblii, mesto bolo zničené trúbením Jozueho kňazov a následným rabovaním Izraelitov už okolo roku 1200 pred n.l. Vykopávky síce vypovedajú aj o neskoršom osídlení miesta, ale definitívne bolo opustené cca v polovici 1. storočia pred n. l. Pokiaľ ide o Džaraš, väčšina veľmi dobre zachovaných pamiatok pochádza z prvých troch storočí nášho letopočtu.

Vzhľadom na to, že relácia, ktorá mala poučovať okrem iných jordánskych miest aj o meste Džaraš, v podstate tak neurobila, rada by som v tomto príspevku priblížila nielen Džaraš, ale aj ďalšie mestá, ktoré v minulosti boli spojené vo voľnej obchodnej únii pod názvom Dekapolis. Väčšina z nich sa nachádza v dnešnom Jordánsku a tie ostatné patria dnešnej Sýrii a Izraelu.

Z označenia "Dekapolis" vyplýva, že šlo o desať miest. Podľa rímskeho historika Plínia Staršieho šlo o tieto mestá: Gerasa (dnešný Džaraš), Skythopolis (dnešný Bét-Še'án, dnes po arabsky Bajsán), Hippos (Súsítá), Gadara (Geder, dnešné Umm Kajs), Pella (dnešné Tabakát Fahl), Filadelfia (dnešné hlavné mesto Jordánska Ammán), Dion/Dium, Kanatha (qenát "porisko", dnešné Kanawát), Raphana a nakoniec Damask (aram. Dúrmasq), ktorý bol označovaný ako čestné mesto Dekapolisu.

Ptolemaios vo svojom diele "Geografia" zasa tvrdil, že v tomto zoskupení bolo miest až osemnásť. Jedným z nich by mohla byť Abíla, identifikácia ostatných je neistá. Skythopolis je jediné mesto Dekapolisu, ktoré sa nachádza na západnom brehu rieky Jordán. Miesta, kde sa mali nachádzať Dium a Raphana, ešte neboli dodnes s istotou identifikované. Za Dium sa považujú viaceré lokality, ako Tall al-Husn a Ajdúm neďaleko Irbidu a ďalej Kufr Abíl pri Pelle či Tall al-Aš'arí blízko sýrskeho hraničného prechodu v meste Dar'a. Za Raphanu sa považuje mesto Capitolias, dnešné Bajt Ra's.

Pod názvom Dekapolis začali tieto mestá vystupovať v 1. stor. n. l., pričom obchodné prepojenie vzniklo už asi jedno storočie predtým. Túto obchodnú úniu desiatich miest sformoval Pompeius po svojich víťazstvách v Sýrii a Palestíne v roku 64 pred n. l. Dekapolis ako spoločenstvo miest existovalo cca 170 rokov, a to až dotedy, kým rímsky vodca Traján nepripojil Petru a Nabatejské kráľovstvo k severnej Arábii v roku 106. O Dekapolise sa hovorí ako o administratívnej časti rímskej provincie Sýria a "nárazníkovej" zóne, ktorá oddeľovala provinciu Sýria na severe od Nabatejského kráľovstva a tiež južnejšie žijúcich arabských púštnych kmeňov. Zaujímavý je fakt, že o existencii Dekapolisu sa nezmieňujú samotné mestá Dekapolisu. Zmienky o ňom možno nájsť v Biblii a v rímskej histórii. Apoštoli Matúš a Marek vo svojich evanjeliách spomínajú zástupy ľudí "z Galiley, Dekapolisu, Jeruzalema, Judey a z druhej strany Jordánu". V 1. storočí Dekapolis spomína vo svojich dielach rímsky historik Josefus Flavius až štyrikrát. Základom tejto únie bola podpora obchodu a z politického hľadiska upevňovanie rímskych dŕžav na Blízkom Východe. Mestá boli pospájané dláždenými cestami, ktoré zabezpečovali rýchlu prepravu tovaru. Koľaje na týchto cestách možno vidieť ešte dnes v Umm Kajse a Džaraši. Mestá Dekapolisu mali vplyv na pomerne veľké územie, ktoré sa tiahlo na východ k Perzskému zálivu, na juh po dnešný jordánsky prístav al-Akaba a na sever až do Sýrie. V prvých storočiach svojej existencie mestá prekvitali, mali svoje vlastné súdy, armády a mince. Ich význam a vplyv začal upadať až v ére Umajjovcov¹ a konečný úder im spôsobil presun strediska kultúry z Damasku do Bagdadu, ktorý sa stal sídlom dynastie Abbásovcov². Mestá, zasadené do semitského prostredia - hebrejského, nabatejského a aramejského - obývalo zväčša grécke obyvateľstvo, ktoré sa v regióne usadilo po ťažení Alexandra Veľkého. Každé z miest sa tešilo určitému stupňu nezávislosti od provinčnej vlády. Bohatstvo miest Dekapolisu pramenilo z rozvinutého poľnohospodárstva a strategickej

---

¹ Dynastia umajjovských kalifov s centrom v Damasku vládla v rokoch 661-750. K moci sa dostala po vláde štyroch "pravoverných" kalifov.

² Dynastia Abbásovcov vládla s centrom v Bagdade v rokoch 750 až do roku 1258, keď Bagdad napadol mongolský vodca Hülegü.

polohy - mestá ležali pri jednej z najväčších medzinárodných obchodných trás staroveku. Novú cestu, s označením Via Nova Traiana, dlhú takmer 500 km, vybudoval Traján v rokoch 111-114 na tejto trase, ktorá viedla z prístavu Aila (dnešná jordánska al-Akaba či skôr izraelský Élat) do Busry (dnes v južnej Sýrii), ktorá bola hlavným mestom provincie Arábia. Pozostatky tejto cesty sa v dobrom stave zachovali dodnes. Vidieť ich možno najmä severovýchodne od mesta az-Zarká', v lokalite zvanej al-Chirba as-Samrá'. Aj keď mnohé z týchto miest sa svojím významom zapísali do histórie predovšetkým v ére Dekapolisu, časť z nich, ako Džaraš, Ammán a Pella, boli obývané už v dobe kamennej. Nie je bez zaujímavosti, že to boli práve tieto mestá, ktoré prosperovali ešte aj v čase Umajjovskej nadvlády v 7. a 8. storočí.

Džaraš - Gerasa

Jordánske mesto Džaraš je po Petre druhým najväčším turistickým lákadlom Jordánska. Leží 51 kilometrov severne od Ammánu. Džaraš je svojou zachovalosťou najreprezentatívnejším a zároveň jedným z najrozsiahlejších dôkazov rímskej nadvlády na celom Blízkom Východe. Zachované ruiny sa nachádzajú na západ od rieky az-Zarká'. Ich existenciu potvrdil v roku 1806 nemecký cestovateľ Ulrich Seetzen. V roku 1925, v čase britského mandátu, sa začala ich rekonštrukcia a zakrátko nato sa začalo aj s vykopávkami. Väčšina mesta ležala pod pieskom, vďaka čomu sú pamiatky dodnes vo veľmi dobrom stave. V čase rozkvetu mala Gerasa asi 15 000 obyvateľov, ktorí prosperovali hlavne vďaka dobrým podmienkam na dorábanie obilia. Mesto bolo administratívnym a obchodným centrom. Prevažná väčšina obyvateľstva žila na východnom brehu údolia Džaraš. K najdôležitejším objaveným a zachovaným pamiatkam patrí oválne fórum s vyšperkovanou kolonádou a dlhou procesnou cestou, dve divadlá, dva obrovské chrámy zasvätené Diovovi a Artemide, kostoly, hipodrómy, trhovisko a dvojice kúpele. Odhaduje sa, že kostolov bolo v meste až štrnásť, mnohé z nich s krásnymi mozaikovými podlahami.

Gerasa bola obývaná už v neolite. Od čias Alexandra Veľkého, t. j. od roku 332 pred n. l., už hrala v histórii významnú úlohu. Členom Dekapolisu sa Gerasa stala po tom, ako rímsky generál Pompeius v rokoch 63-64 pred n. l. ovládol priľahlú oblasť a pričlenil Gerasu k sýrskej provincii. Nasledovné dve storočia Gerasa prekvitala vďaka obchodu s Nabatejcami. Po anektovaní Nabatejského kráľovstva v roku 106 Rimania vytvorili novú provinciu menom Arábia, ktorá zahŕňala aj Gerasu a Filadelfiu. Rozloha Gerasy v rámci hradiel v tých časoch dosahovala približne 80 hektárov. Popri obchode sa tu rozvíjalo

poľnohospodárstvo a ťažba železnej rudy v okolí neďalekého Adžlúnu.³ Rimania budovali Gerasu v rímskom štýle. V 1. st. bola vybudovaná kolonádová cesta preťatá dvoma bočnými cestami. Počas Trajánovej vlády okolo roku 106 n. l. boli mnohé budovy zbúrané a miesto nich boli postavené iné, ešte impozantnejšie. Pozostatkom Hadriánovej prítomnosti okolo roku 129 je triumfálny oblúk v južnej časti mesta. Gerasa dosiahla vrchol slávy začiatkom 3. storočia, keď jej bol udelený titul Kolónie. V polovici 5. storočia zachvátila Gerasu vlna kresťanstva. Iba za Justiniána bolo postavených minimálne sedem kostolov z kameňov ukradnutých z chrámov a svätýň. Význam Gerasy postupne klesal s príchodom perzských Sásanovcov v roku 614 a muslimov v roku 636. Po zemetrasení v roku 747 sláva Gerasy definitívne upadla a počet obyvateľov poklesol na 25 % niekdajšieho stavu.

Ammán - Filadelfa

Prvé známky osídlenia na území dnešného Ammánu pochádzajú z neolitického obdobia, teda asi pred 8500 rokmi. Archeologické vykopávky v Ajn Gazále, vo východnom Ammáne, svedčia o jednej z najvyspelejších civilizácií tej doby. Medzi rokom 585 a obdobím vlády Ptolemajovcov v Egypte je história Ammánu nejasná. V staroveku sa mesto volalo Rabbath-Ammón, odvodzovaný od semitského kmeňa Ammonitov. V rokoch 283 až 246 pred n. l. ho Ptolemaios Filadelfios prebudoval a mesto bolo potom pomenované podľa neho. Dynastiu Ptolemajovcov vystriedali Seleukovci, potom prišli Nabatejci. V roku 30 pred n. l. ovládli Ammán Rimania. Filadelfia bola už aj predtým pod vplyvom Ríma, a to ako člen poloautonómneho Dekapolisu. Jej architektonický štýl bol odrazom typického rímskemu štýlu.

V ranokresťanskej dobe bolo mesto sídlom kresťanských biskupov. V roku 614 mesto obsadili Sásanovci. Vládli iba krátko, do príchodu arabských muslimov okolo roku 630. V čase muslimskej nadvlády mesto stále prosperovalo a žilo z karavánového obchodu. Postupne začalo upadať a stalo sa útočiskom exilových princov a kniežat. Keď v roku 1878 do Filadelfie prišla kolónia Čerkesov, bola už iba dedinou malého významu. Na dôležitosť získala až začiatkom 20-tych rokov 20. storočia, keď si ju emír Abdalláh zvolil za svoje centrum. Toto bolo v roku 1950 - pod starým názvom Ammán - vyhlásené za hlavné mesto hášimovského kráľovstva a odvtedy sa rozvinulo na životaschopné pulzujúce veľkomesto s populáciou prevyšujúcou milión obyvateľov.

---

³ Adžlún je lokalita 22 km na západ od Džarašu, známa olivovými a píniovými porastami. V jej blízkosti sa nachádza pevnosť Adžlún, ktorú dal koncom 12. storočia vybudovať generál Saláhaddína al-Ajjúbího (Saladína) Usáma ibn Munkiz, ktorý sa preslávil v boji proti križiakom a ktorý napísal aj knihu "Kniha zkušení arabského bojovníka s križákmi"; do čestiny ju preložil Rudolf Veselý.

Gadara - Umm Kajs

Dnešné mestečko Umm Kajs s nádherným výhľadom na Galilejské (inak tiež Genezaretské či Tiberiadske) jazero na severe a na údolie rieky Jordán na juhu bolo kedysi mestom zvaným Gadara, tiež jedným z miest Dekapolisu. Názov Gadara (heb. Geder) pochádza zo semitského slova gadr "ohradené miesto", spájaného so starobylými skalnými hrobkami so sarkofágmi nachádzajúcimi sa na východ od mesta. Toto miesto bolo už aj v minulosti známe svojimi olivovníkmi, ktoré sa dnes počítajú k tým najstarším v regióne. Gadara sa spomína už v biblii ako miesto, kde Ježiš vyhnal z dvoch mužov diabla a vrhol ho do stáda sviň. V roku 198 pred n. l. obsadili mesto Seleukovci, ktorí ho vydobyli od Ptolemajovcov. V roku 100 pred n. l. ho prevzal judejský kráľ Jóchanan Hyrkanos. Význam Gadary vzrástol po tom, ako sa sformovalo spoločenstvo Dekapolis, keď Pompeius na čele rímskych vojsk v roku 63 pred n. l. pokoril židovské kmene. Pompeius dal mestu ústavu. V tom čase Nabatejci stále ešte ovládali obchodné cesty až po Damask. Táto skutočnosť nebola v súlade so záujmami Ríma, a preto Marcus Antonius poslal Herodésa, aby ich porazil. Zámer mu nevyšiel, hoci v roku 31 pred n. l. získal veľkú časť územia vrátane Gadary, kde vládol až do svojej smrti v roku 4 pred n. l. Miestnemu obyvateľstvu sa tým pravdepodobne uľavilo, pretože k nemu cítilo nenávisť. Po jeho smrti sa Gadara stala poloautonómnou, ako súčasť rímskej provincie v Sýrii. Kým Nabatejské kráľovstvo v rukách Trajána upadalo (okolo roku 106), sláva Gadary narastala. Okolie Gadary sa vyznačovalo úrodnou pôdou a hojnými dažďami. Známa bola ako kultúrne centrum; pôsobili v nej univerzitní vedci, filozofovia, spisovatelia a umelci. Patril k nim napríklad epigramatik Meleagros, Theodoros a satirik Ménippos. Poloha Gadary bola prítlačivá aj vďaka blízkosti horúcich minerálnych prameňov pri dnešnej al-Himme. Gadara bola centrom diecézy až do 7. storočia. Odvtedy a vlastne až dodnes je Gadara, teda dnešná Umm Kajs, iba dedinou, respektíve mestečkom, kde od roku 1974 prebiehajú archeologické vykopávky pod vedením Nemcov a Dánov. Najvýznamnejšou pamiatkou je zachované divadlo postavené z pozoruhodného materiálu - čierneho čadiča. V blízkosti divadla sa nachádza kolonádova cesta, ktorá pravdepodobne patrila k obchodnému centru Gadary, ďalej pozostatky mauzólea, kúpeľov a hipodrómu.

Pella - Tabakát Fahl

Ďalším z miest Dekapolisu je Pella, dnešná vyvýšenina bez obyvateľstva, nesúca meno Tabakát Fahl⁴. Miesto, kde sa Pella nachádzala, bolo obývané už pred 7 000 rokmi. Niektoré egyptské texty spred 4 000 rokov spomínajú toto miesto, avšak Pella prekvitala najviac až v období grécko-rímskom. Uvádza sa, že pôvodným názvom Pelly bol Páhal "kôš, sieť". Pella zdieľala osud viacerých miest v oblasti; bola v područí Ptolemajovcov, Seleukovcov a nakoniec Židov, ktorí ju z väčšej časti zničili v roku 83 pred n. l., údajne kvôli "nepriprôsobivosti" domáceho obyvateľstva. Bola to práve Pella, kam utiekli kresťania pred rímskou armádou, ktorá dobýjala Jeruzalem v 2. storočí.

Pella zaznamenala svoj rozkvet v byzantskom období a až do roku 451 mala svojho vlastného biskupa, čím sa zaradila k najvýznamnejším mestám. Jej populácia v tom čase sa odhaduje na cca 25 000 obyvateľov. Lákadlom boli aj v minulosti kúpele pri teplých prameňoch v údolí pod názvom Wádí al-Džirm (pravdepodobne z hebrejského gerem "kostra"). Éru prosperity ukončili arabské armády, ktoré porazili Byzantíncov v slávnej bitke pri Jarmúku v roku 636. V dejinách bolo zaznamenané zemetrasenie v roku 747, ktoré otriaslo mestom, avšak Pella, aj keď skromnejšie osídlená, prežívala naďalej pod umajjovskými vládcami. V 13. a 14. storočí tu bol citeľný vplyv mamlúckych vládcov Egypta, ale potom bolo miesto úplne opustené a zostalo tak dodnes. V súčasnosti prebiehajú v Tabakát Fahl vykopávky a archeológovia predpokladajú, že rozsah ruín môže dosahovať aj rozmery Džaraša. Dnes možno vidieť iba stĺpy kostolov, základy niekoľkých budov, cintorína, odeónu a kúpeľov.

Hippos - Súsítá

Mesto Hippos bolo kultúrne bližšie ku Grécku ako k Blízkemu Východu. Názov mesta sa odvodzuje od gréckeho slova Hippos s významom *kôň*, kým aramejský názov - Súsítá - znamená *kobyľa*. Názov mesta vznikol na základe podobnosti vrchu a jeho hrebeňa na konskú hlavu a šiju. Niektorí vedci sa domnievajú, že „mesto na vrchu“ s krásnym výhľadom na Galilejské jazero, ktoré spomína Ježiš, môže byť práve Hippos. Nachádza sa na Izraelom okupovaných sýrskych Golanských výšinách, dva km východne od Galilejského jazera. Rimania počas svojej nadvlády Hippos značne prebudovali, postavili nové chrámy a vytvorili sieť ulíc. Hippos bolo najväčšie „pohanské“ mesto v okolí a predstavovalo úhlavného nepriateľa hlavného židovského strediska, Tiberiady. Postupne, v byzantskej dobe, sa mesto pokresťančovalo, stalo sa biskupským sídlom a boli tu vybudované štyri kostoly.

---

⁴ Arab. fahl "rohožka z palmových listov".

Mestu Hippos archeológovia doteraz nevenovali veľa pozornosti. Prvé vykopávky začala robiť Univerzita v Haife v roku 2000 a v roku 2004 už pracovala na vykopávkach v spoločnom projekte spolu s poľskými archeológmi, pričom sa im podarilo odkryť severozápadný kostol a Nymphaeum.

Abíla

Na severovýchode od Gadary, teda Umm Kajsu, na východnom úpätí pohoria Antilibanon leží Abíla, mesto, ktoré bolo častokrát pričleňované k Dekapolisu. Rímske chrámy a byzantské kostoly, hlavice korintských stĺpov ležia pomedzi olivovníkmi a pšeničnými poľami, pričom mnoho zostáva ešte pod povrchom. Tiež na brehoch rieky al-Baradá možno nájsť aj nápisy a akvadukt. Vykopávky ukazujú, že miesto bolo osídlené pred 5000 rokmi, v ranej dobe bronzovej, a odvtedy bolo nepretržite obývané.

Damask

Dnešné hlavné mesto Sýrie patrí k najstarším kontinuálne osídleným mestám na svete. Najstaršie stopy osídlenia pochádzajú z obdobia pred 4500 rokmi. Damask bol tiež hlavným mestom aramejského štátu v 9. a 8. storočí pred n. l., až kým nebol obsadený Asýrčanmi. Mestu postupne vládli Novobabylónčania, Peržania, Seleukovci a Rimania.

Práve v čase rímskej nadvlády sa Damask zaradil k mestám Dekapolisu ako jeho čestný člen. V roku 64 pred n. l. generál Pompeius pripojil Sýriu k Rímskej ríši a vyhlásil ju za rímsku provinciu. Hoci niektoré sýrske mestá ako Palmýra⁵ disponovali istým stupňom autonómnosti, Damask bol úplne pod nadvládou Ríma. Mesto prosperovalo vďaka politickej stabilite a hospodárskemu rastu. Dôležitosť získalo ako križovatka obchodných ciest. V 2. storočí Hadrián udelil Damasku štatút hlavného mesta, a tým začal hrať Damask významnejšiu úlohu v politike a za Diokleciána sa stal centrom rímskej armády na Východe.

Kresťanstvo preniklo do Damasku v roku 34, keď doň vstúpil Pavol, ktorého zo slepoty vyliečil rodák z Damasku, Ananiás. Damask sa čoskoro stal centrom kresťanstva a jeho biskup sa dôležitosťou radil hneď za biskupa z Antiochie. Rimania do mesta zahrnuli aj aramejskú a grécku časť a celé mesto obohnané širokými hradbami, do ktorých zasadili sedem brán. Tie pomenovali po jednotlivých hviezdach zo súhvezdia Plejád. Mestom prechádzala ulica zvaná Rovná, ktorá spájala a ešte dnes spája Východnú bránu, teda Báb aš-Šark s bránou pod názvom Báb **al-Džábija**. Popri tejto ulici bol postavený akvadukt podpieraný stĺpmi. Krytá

---

⁵ Dnešný arabský názov je Tadmur.

kolonáda bola vybudovaná pozdĺž ulice lemovanej obchodmi. Najdôležitejšou rímskou stavbou bol Jupiterov chrám. Jeho pozostatky možno dnes vidieť pri trhovisku al-Hamídíja, hneď pri vstupe do veľkej mešity Umajjovcov. Vybudovali ho na tom istom mieste, kde v minulosti stával aramejský chrám. Ďalšou dôležitou stavbou bolo fórum na východnej strane mešity. Cesta s kolonádou spájala Jupiterov chrám s fórom. Jej zvyšky možno vidieť vo štvrti al-Kajmaríja. Po rozpade Rímskej ríše sa Sýria stala súčasťou Byzantskej ríše. Aj v tomto období si udržala svoj hospodársky a strategický význam. Počas byzantskej nadvlády v Damasku došlo k masovej výstavbe kostolov; bolo ich postavených až šesťnásť a Jupiterov chrám bol prebudovaný na Katedrálu sv. Jána. V blízkosti Východnej brány bol postavený kostol al-Musallaba, na mieste, kde dnes stojí kaplnka Ananiása.

Najväčší rozmach Damasku však nastal počas vlády arabskej dynastie Umajjovcov, keď sa stal sídlom ich ríše, ktorá siahala od severnej Afriky až po Indiu. Mesto sa v čase invázie križiakov preslávilo tzv. damascénskou oceľou. Slávu mu priniesli aj vzorované látky, ktoré dnes poznáme pod názvom damask. Po Umajjovcoch spravovala Damask Abbásovská dynastia zo svojho hlavného mesta, Bagdadu. Potom ho ovládli Fátimovci z Káhiry a počas nájazdov seldžúckych Turkov na konci 11. storočia sa Damask opäť stal hlavným mestom. Vo vláde sa tu striedali viacerí turkickí vodcovia, až ho napokon získal Saláhaddín al-Ajjúbí (v Európe známy ako Saladin), ktorý ho spravil svojou metropolou. Po jeho smrti bojovali o Damask rôzni ajjúbovskí sultáni vládnucci v Damasku aj v Káhire. Ajjúbovskú vládu a nezávislosť ukončili Mongoli v roku 1260 a Damask sa stal provinčným mestom. V roku 1400 ho značne poškodil Timur Lenk a väčšinu remeselníkov presťahoval do Samarkandu. Potom mesto ovládli na ďalších 400 rokov Osmanskí Turci, ktorých vystriedali egyptskí, tureckí a napokon európski kolonizátori.